

2: 186. *Och klockarens Hustru* —

Och klockarens Hustru hon tripper på tå:
 Hon vill så gerna i gästbud gå:
     Och blir hon inte buden,
     Så blir hon sur och mulen.
 — För bummelera, bum, bum, bum! —

Och klockaren med sin klocke-sträng
 Han ringer så det höres öfver åker och äng.
     Det gör han för vissa saker,
     För ost och pannkakor.
 — För bummelera, bum, — — —

Och mjölnarens hustru hon är så vit,
 Hon sätter till mjölsäcken all sin lit:
     Sen går hon der och smakar,
     Och bakar stora kakor.
 — För bum — — —

Och mjölnaren vid sin mjölnare-dam:
 Om säcken kunde tala, fick mjölnaren skam!
     Säden han mäter¹,
     Och mjölet han stjäl.
 — — —

Skomakaren med sin lästa-säck
 Han farer kring landet som en gäck:
     Der sitter han och prylar
     Med sina blanka sylar.
 — — —

Och Pastorens hustru hon är så fet:
 Hon äter så gerna grise-stek
     — — —
     — — —
 — För bummelera, bum, bum, bum! —

L. Romdahl.

---

¹ I brädden: mäter.

2: 187. [Variant till nr 30, ur »Filikromen»].

188 A.

2: 188. *En Wisa jag nu börja —*

En Wisa jag nu börja vill, — och börja vill —
Och den om något handlar:
Det var två kärringar i en by
Som smälde opp hvarandra.
Det var allt utan rätt och likt —
Det var allt om en värkens-bit,
Som de skull väfva tillsammans.

När de väft i veckor fler, i veckor fler —
Och intet slut ville taga,
Och intet inslag vill' förslå,
Som de i gården hopjaga,
Så blefvo de helt ledsna på;
Och låta den orubbad stå,
En tid derhän förblifva.

Den ena blef så disporat —; disporat —
Ty hon behöfde väfven,
Och sade så den andra till:
Det dröjer långt som knäflen,
Mars månad är nu gången ut,
Och alldrig ta'r ditt värken slut:
Jag må ju mitt befrämja.

Stursk du är och stursk du blir — stursk du blir —
I allt hvad du uträttar;
Och engång hade jag likväl tänkt,
Att du dock skull bli bätter.
Du lär väl alldrig veta hut,
Förr'n det verken tager slut:
Jag rår ju mitt kom'dera.

Du snäser och du spottar mig — du spottar mig —
Din stinde, tjocke djefvel!
Dig eget bo förstörer du,
Din man du öfverhäfver:
Ull och kött samt lin och säd.
Och hamp och   samt kärlen med
Du säljer bort och krånglar.

Och hustru Anna knular hem, — hon knular hem —
Att mera hjelp sig söka;
Hon ledsnar stå och träta mot,
Och harmen der föröka:
O, Lars! o, Lars! var nu tillreds,
Nu gäller det på alla sätt;
Du skall mot dem kurerä.

Med pust och stän han reder till — han reder till —
Och sina händer vrider;
Han vrider sig liksom en katt:
Han var visst inte blidar.
I ändan lappar, hvita, grå,
Som efter sina takter slå,
När han sin gång begynner.

Och när de kom' mot gården fram, — mot gården
fram —
Då börja' de att träta;
Och tog' så om hvarandras rygg,
Så lusen börja' snätra:
Så gaf de upp ett farligt rop,
Att begge gårdar slog' ihop —
Och der blef rätt stajn-åjde!

Joh. Kahl.

Ei störste hast ha knäular haim.
                     Ha knäular¹ haim,
 Att maira hjalp sig söka.
 Att sta u trèta daim ei mot
 U harmen den föröka.
 O'² Lars, o'² Lars! var nå til raids,
 Hä gälder nå pa alla sèt:
             Vör skall väl daim kureira.

Ej största hast han raidar til,
                     Han raidar til
 U seina händur breidur³:
 U vrede har han sum an ka'l,
 Han är just inte bleidur:
 Ei röfve' lappar hveita, gra
 Hvar efter seina takter sla
             Når han sein mars' begynte.

U når di kommo til gardi⁴ fram,
                     Til gardi fram,
 Da gynnte di att trèta,
 Da tok di um hvararus rygg,
 Så läusnar⁵ gynte snètra:
 Da gaf di upp itt hapligt rop,
 Så bägge gardar fjällt ei hop,
             U hä blaiv hailt raint äide.

Joh. Nicl. Sommar, f. 1816 vid Sigfride i Vaml:bo, kapten.

189.

2: 189. *Ja', gick mi' äut sajnt um* —

Ja' gick mi' äut sajnt um a qvöld
             Till att spasserä
 Da möte mi' ajn läjten gajtabuck:
 Han kundä kinkälerä;

¹ *I marg.:* = (gå med krokig rygg o. sänkt hufvud).

² *I marg.:* O' = ore = vår.

³ *I marg.:* vrider.

⁴ *I marg.:* -en

⁵ *I marg.:* lössen.

U han bågde si u han bukkte si
Allt nidar till jårdi.
U alldrig har ja' sèt ann släjar gajtåbuck,
Summ kundå fylgå årdi!

Joh. Kahl.

[Jag gick mig ut sent om en kväll, till att spatsera. Då mötte jag en liten getabock, han kunde göra konster (?). Och han böjde sig och han bockade sig allt ner till jorden. Och aldrig har jag sett en slik getabock, som kunde följa orden.]

190 A.

2: 190. *Ack, om jag kunde komma —*

Ack, om jag kunde komma till dig, min vän i qväll!¹
Wisserligen vore det glädje och fröjd :,:
Ack, om jag finge hvila uppå lilla vännens arm,
Si då vore jag af hjertat förnöjd! :,:

Flicka! om jag visste hvad du hade i ditt sinn',
Eller hvad du i tankarna bär :,:
Om du hafver någon som är kärare än mig,
Då vill jag vara långt ifrån dig :,:.

Inte har du att förvänta utaf mig
Hvarken pengar, silfver eller guld :,:
Men ett uppriktigt hjerta det gifver jag dig,
Så länge jag har andan i mig :,:.

Förskjuten blifver jag af alla menniskor,
Alldramäst utaf lilla vännen så kär :,:
Men, Herre Gud Fader! i höga himmelen,
Han hjälper den som fattiger är :,:.

Om alla berg och dalar voro af rödaste guld,
Och vattnet vore vändt uti vin :,:
Detta allt sammans det vill jag gifva ut för dig,
Om du blifver alldrakärasten min :,:.

¹ *Urspr. har stått:*

Ack, om jag kunde komma
Till dig, min lilla vän i qväll!

Är det nu sant som du talat har med mig,
Att du håller mig så hjerteligen kär :,:
Så skall du gå hem till min kära far och mor,
Och begära trolofning med mig :,:

Jag var väl hemma hos din fader och moder i går;
Men de svarade mig alldeles nej :,:
Kan inte sköna Jungfrun taga lof utaf sig sjelf,
Och sen rymma ur landet med mig :,:

War inte lik Thomas, som tvifvelaktig var,
Ej heller någon dyliker man :,:
Kan du intet tro hvad jag talat har med dig,
När jag räcker dig min tro och min hand :,:

Hur skall jag kunna taga lof utaf mig sjelf,
Och sen rymma ur landet med dig :,:
För när som vi komma i främmande land,
Si, då ämnar du att svika mig :,:

Men si, när de komma uti främmande land
Ibland vänner och fränder så mång :,:
Si der fick han se en unger fager mö:
Straxt började han svika sin vän :,:

Ungersven han drager ut sitt blanka guldsvärd,
Och slog jungfrun på rödhviter kind :,:
Han sade: du skall alldrig tro någon fager ungersven,
Förr'n du får bepröfva hans sinn' :,:

Jungfrun hon föll uppå sina bara knä,
Bad en bön så innerlig till Gud :,:
Att ungersven skulle komma till hennes faders gård,
Och då vara både halter och blind :,:

Men när som sju år voro gångne omkring,
Hörde Gud sköna Jungfruns bön :,:
Ungersven kom då på kryckorna två
Och var både halter och blind :,:

Ståndar upp, ståndar upp, sköna Jungfru i dag!
Och gif din förra vän en bit bröd :,:
Nog mins jag den dagen, som var i går,
Då du ej led hvarken hunger eller nöd :,:

O. N. Alander.

2: 223. *Om alla berg och dalar* —

Om alla berg och dalar voro rödaste guld
 Och all vatten voro vända uti vin,
 Så skulle jag ju våga för dig min lilla vän
 Om det vore mitt endaste lif. —

Efter det du har en så'n begäran till mig
 En så innerlig begäran till mig,
 Så gå då allt uppå min faders gård,
 Och beder om trolofning för mig.

På din faders gård der var jag uti går,
 Och din fader han svara' mig: nej;
 Kan inte sköna jungfrun taga rådet af sig sjelf
 Och resa ut af landet med mig?

Huru kan jag taga rådet af mig sjelf
 Och resa ut af landet med dig;
 Ty när som vi komma ut i främmande land,
 Så kanhända så sviker du mig.

Frälsaren på korset han svek ingen man,
 Han svek ej heller någon ann';
 Mycket mindre sviker jag dig, min lilla vän!
 Den jag nu ärnat kalla för min.

När de hade resat tre och femtio mil
 Och de då ingen hvila kunde få,
 Frågar unge Riddaren skön' Jungfrun om råd
 Huru de någon hvila skulle få.

Jungfrun hon plockade blader af en lind
 Hon bäddar en säng derutaf;
 Så sofvo de båda en hel sommarnatt
 Tills solen hon sken in på dem.

Jungfrun hon satte sig upp i sin säng,
 Hon kammade ut sitt hår:
 Gud nåd' mig arma flicka för blek-blommand' kind
 Jag hafver fått uti år!

Riddaren han klappade skön' Jungfrun på kind
Så bloden han stod deromkring:
Du hade icke trodt någon ungtkarl så brodt
Förrän du hade pröfvat hans sinn'.

Jungfrun hon beder en bön till sin Gud,
Hon beder att den bönen må bli hörd:
Att den unge Riddar'n må komma i stor nöd
Och få bedja min fader om bröd.

Huru kan jag nu komma i stor nöd
Och få bedja din fader om bröd,
Så länge jag har hästar och guldsadlar dertill
Reser jag hela landen omkring.

När sju år voro omgången förbi
Stod skön' Jungfrun i sitt fönster och såg;
Så fick hon se den Riddar'n både halter och blind
Som på käpp och krycka mände gå.

Stigen opp, stigen opp mine två svenner små
Och släpper Eder gamle fader in:
Jag mins ju den dagen, jag mins den så grannt,
Då han aldrig skulle bedja om bröd.

Liggen still, liggen still mine två svenner små
Liggen still vid Eder kära moders bröst:
Jag mins ju den dagen, jag mins den så grannt,
Då hon var alldrakärastens tröst.

Bernhardina Lundgren.

191.

2: 191. *God dag, min kära Flicka'!*

(Nisse och Maja-Stina)

[Se följ. — Säve har 12 strofer.]

O. N. Alander.

192.

2: 192. *God dag, min käre Nisse!*

(Maja-Stinas svar:)

[Säve har 7 strofer.]

[191 och 192, exakt lika med KB:s sktr E 1842 q (Fyra alldeles nya och vackra visor. Den andra: God dag min kära flicka &c. Den tredje: God dag min kära Nisse &c. Linköping 1842. 8 s. 8:o), N 1843 j (Sju utmärkt vackra kärleksvisor. Den andra: God dag min kära flicka &c. Den tredje: God dag min kära Nisse &c. Vestervik 1843. 8 s. 8:o.)]

O. N. Alander.

193.

2: 193. *Jul-Wisa* (Mel. nr 172)

Guds Son är född i Bethlehem på denna dag [etc.].

[Alldeles lika med Arwidsson III, s. 516. Säve har 13 strofer.]

O. N. Alander.

194.

2: 194. *Wisa för Alla.*

En Wisa jag nu sjunga vill — sjunga vill, sjunga vill —
Endast I vill lyssna till, — I vill lyssna till —
Jag vill börja se så här:
Med Kungen först och sedan fler,
Såsom de i tanken går;
Dock som jag förstår.

Konung! hvarför gråter du? — gråter du, gråter du? — :,:
Tag din spira uti hand,
Styr ditt rike och ditt land!
Sedan mår du mycket bra:
Det försäkrar jag!

Krigsman! hvarför gråter Du? gråter du, gråter du — :,
Tag du ditt gevär i hand,
Strid för konung och Fosterland!
Ty då trifves du så bra:
Det försäkrar jag!

Biskop! hvarför gråter du? — — — :,
Blott troget led din stora hjord,
Predika ut Guds rena Ord:
Sedan mår du mycket väl
Båd' till kropp och själ!

Hjelp-Präst! hvarför — ? — — — :,
Du snart dig en Församling får:
När du på predikstolen står,
Så bed för alla och för mig,
Som nu tröstat dig!

Färgare! hvarför gråter — — — :,
Stampa du din vadmål grå,
Färga garnen äfvenså
Gröna gula; men dock så
Att färgen kan bestå

Garfware! hvarför — — — :,
Barka du din läderbit,
Att den håller en lång tid,
Sedan mår du mycket bra:
Det försäkrar jag!

Smed! ack, gråt ej mera du! mera du, mera du :,
Blott du uti smedjan går,
Och flitigt med din slägga slår:
Se, då mår du mycket bra,
Det försäkrar jag!

Skomakare! hvarföre gråter — — — :,
Sätt dig, Du! uppå din stol,
Gör dig stöflor, kängor, skor:
Blif och sedan vid din läst,
Mår du aldrabäst!

Skräddare! hvarför — — — :,:
Tag din nål och tråd i hand,
Och press-jernet allt ibland:
Sy dig byxor, frack och rock,
Du, min kära Bock!

Snickare! hvarför gråter du? — — — :,:
Tag din yxa, såg i hand:
Snickra nu så godt du kan
Stolar, chiffonier', byrå;
Och gråt ej mera då!

Köpman! hvarför gråter du? — — — :,:
Wäg du ut din kaffe-strut,
Socker, peppar eller krut:
Mycket bra det mår du då
Om vigten kan bestå!

Westgöth! hvarf. — — — ? :,:
Statt uppå marknaden ibland,
Res i byggden då du kan:
Sedan mår du mycket bra,
Det försäkrar jag!

Gubbe! hvarför — — — ? :,:
Njut ditt lif mens du förmår;
Snart på grafvens brädd du står:
Skynda dig och tag en sup —
Snart är lifvet slut!

Bonde! hvarför — — — ? :,:
Sköt din spade och din plog,
Så din åker och din jord:
Sedan mår du mycket bra,
Det försäkrar jag!

Krögare! hvarför — — — ? :,:
Tag din flaska, glas i hand,
Kaffe-pannan allt ibland,
Och drick din gäster till:
Jag så dig råda vill!

Flicka! hvarför gråter — —? :,:
Torka tåren af din kind;
Låt sorgen fly med västanvind:
Detta lifvet snart förgår —
Gråt ej mera då!

Gosse! hvarför gråter du? gråter du, gråter Du? :,:
Flickan, den du på har tänkt,
Har dig redan korgen skänkt:
Skaffa dig en ann', och så
Gråt ej mera då!

Nu är denna Wisan slut, — visan slut, visan slut,
Nu är denna visan slut, denna visan slut.
Gif nu Sångaren en klut, så att han kan få en sup;
Ty då mår han mycket bra:
Det försäkrar jag!

O. N. Alander.

195.

2: 195. »*Till Fräu A.S.B. fød Ehinger*»

[gratulationsdikt, tryckt i Stockholm hos C. Delén 1813, UUB].

196.

2: 196. *Bräudä-Värs (till Munsör Johan Herlitz u
Cathar. Malena Wargentin)*

[bröllopsdikt, tryckt 1726, återgiven hos B. Hesselman, Bröllopsdik-
ter på dialekt etc., s. 158].

197.

2: 197. *Jag kom till dig —*

[jullek, tryckt i Svenska Lekar 1, nr 216].

198.

2: 198. *Min Mor hade gäss* —

Min Mor hade gäss nog:
Fem blå,
Sex grå;
Var inte det gäss nog!
Var inte de gässen feta?
Käre Gäst! Kom till gårds:
Här är Bröllop och Barnsöl !!!

Ad. Hägg.

199.

2: 199. *Jungfrun gick sig neder* —

[se nr 181 B]

200.

2: 200. *En fogel sitter i* — —

[se nr 23, strof 3.]

201.

2: 201. *Jag fattig Pjäkä* —

Jag fattig Pjäkä jag läjder stor nöd
Under särken:
Får jag inte gifte mig, tar jag min död
Af den värken
Det värker och svider —
Jag vajt hvad jag läjder:
Ma tro att den värken han är inte blider!
Kumb, tramp' mig. —

P. Ronander.¹ G. Herlitz.

---

¹ Med blyerts.

2: 202. *Staingylpen gärdi bryllaup* —

Staingylpen gärde bryllaup,
 U Langhalu bigrafde läjk :,:
 Tra torka di', Däu Sigderäjjvare!
 Hvarfyri komst Däu inti dæjt? :,:;

A. Söderdal.

[Stenskvättan gjorde bröllop och sädesärlan begrov lik. Trånad torke dig, du kornknarr, varför kom du inte dit.]

[Varianter å samma sida:]

»Staingyllpen gärrdi bryllaup
 Lang halu lag läik:
 Gamble Fabbror jär blindårr,
 Ser inti u kum' häit'.»

J. L:n Tjängvide.

[Stenskvättan gjorde bröllop, sädesärlan låg lik; gamle farbror är blind, ser inte att komma dit.]

Staingyllpen gärdi bryllaup:
 Lang-'ala sat u gret.
 Tra Däu, lange Fabbror¹
 Däu matte kumbä häit.

J. L:n Tjängvide.

[Stenskvättan gjorde bröllop, sädesärlan satt och grät. Trå du, länge farbror, du måtte komma hit.]

¹ (d. ä. Ormen = Ärrmenn).

»Staingyllpen gärde bryllaup
U lang-'alu sat u gret:
Tårkess matte däu svarte Lasse
Wasske di' u ga dait'.» —¹

Matts Båtelson, Säiksare på Näs, 71 år gl.

[Stenskvättan gjorde bröllop, och sädesärlan satt och grät. Torkas måtte du, svarte Lasse, tvätta dig och gå dit.]

203.

2: 203. *Fagers Wisa*

[se nr 130 C.]

204.

2: 204. *Skön' Agnete*

Skön' Agnete ber sin moder om lof:
»Och får jag nu lof till sjöastranden gå?»
— Skön Agnete. —

»Och hvad vill du göra vid Sjöastranden i natt?»
Jag vill bara se om något skepp har kommit i land.
— Skön Agnete. —

Och gerna skulle du få till stranden gå,
Om inte Lejonmannen han fängslar dig då
— Skön — — —

Skön' Agnete går sig till sjöastranden fram,
Då var der intet skepp, som var kommet i land.
— — —

Skön' Agnete vände om och gick hem åt igen.
Då mötte henne den Lejon-man.

»Hvad gör du vid stranden om nattetid?»
»Jag vill bara se om något skepp har kommit i land!»

---

¹ = är ett gammelt »strik» = polskemelodi.

Och vill du nu följa mig till stranden fram,
Så skall du få se skepp, som är' komma i land.

Skön' Agnete stod på den hvitaste sten:
Lejon-mannen skjöt henne i sjöen ned.

Skön' Agnete kom till den bredaste dörr;
Just der som ingen var inne förr.

I åtta år hon i berget var.
Sju söner hon med Lejon-mannen har.

Skön' Agnete satt vid vaggan och qvad,
Så fick hon höra Iselands klockor derved.

Skön Agnete ber Lejon-mannen om lof:
»Och får jag nu lof i verlden att gå?»

»Ja, gerna skall du få till verlden gå
Om inte du lyder din moders råd.

Och inte lyder jag min moders lof¹,
Ej heller min faders ehvad det gäller på.

Skön' Agnete kammar sitt fager-gula hår,
Så sätter hon sedan guldkronan uppå.

Skön' Agnete kom på Iselands kyrkogård,
Då ringa de klockor båd' stora och små.

Skön' Agnete går uti kyrkan in;
Och alla de Guds beläten de vände sig ikring.

Skön' Agnete satt i bänken och gråt:
En syndiger menniska jag visst vara må;

Ty alla Guds Englar de vände sig ifrå
Skön Agnete.

Skön' Agnete går ut ur kyrkan igen,
Och efter henne såg så mången ungersven.

Skön' Agnete kom på sin moders gård,
Och ute för henne kära moderen står.

---

¹ Så.

»God dag, god dag — Skön' Agnete blid,
Hvar hafver du varit så långan en tid?»

»I åtta år jag i berget har var't:
Sju söner har jag med Lejon-mannen haft.»

»Och hör du skön' Agnete hvad jag säger dig,
Hvad har du då fått för äran din?»

»Och han gaf mig en guldharpa röd;
Deröfver må jag sörja mig sjelfvan till död.»

»Och hör skön' Agnete hvad jag säger dig,
Du spele ett slag på harpan för mig!»

Det första slag, hon på harpan slog,
Så satt lilla Falken i gräset och log.

Det andra slag, hon på harpan strek,
De fiskar uti floden de börja gå på lek.

Det tredje slag, hon på guldharpan strek,
Så hörde Lejon-mannen det i berget ned.

Det fjerde slag, hon på guldharpan strek,
Så kom Lejon-mannen och stod der bredved.

»Och hör, skön' Agnete! du följ nu med mig;
Ty dina sju söner de gråta efter dig!»

Lejonmannen slog henne på hennes öra,
Så blodet rann ner uppå hennes guldsnöre.

»Och hade du ej lydt din moders råd,
Så skulle du fått lof i verlden att gå.»

Lejonmannen tog henne uppå sin bak;
Så lunkar han åt berget i fullgodt mak.

»Förr har du sutit med din fagergula hår,
Och din guldkrone på;»

»Men nu skall du få sitta med ditt svartblekta hår
Och din sorgfulla tår — Skön' Agnete!»

eft. Enkan Dahlgrens i Lewede sång; g. A. Theod. Snöbom — April 48.

205 A.

2: 205. *Jag gick mig ut till — — —*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 327]

205 B.

[i marg. vid 2: 205]

Och in slapp jag i örtagården ;
Men ack, ack, ack, jag blef så glad:
Och der stod rosor i många rader,
Som ingen man uppräknat kan.
Der stod' gula och der stod' blå ;
Och der stod hvita, och der stod grå. —

Ibland alla de dera rosor
Stod der en upprunnen ros
Den jag nu i famnen tager,
Och så spatserar jag min kos.
Här är handen och här är famnen
Och här är den jag håller kär:
Du är min i alla stunder
Hvart jag ute eller inne är
Du är min utvalda vän ;
Och låt mig blifva din igen !

Många söka efter rikedomar ;
Det passar jag slätt inte på:
Mången taga trull för gull,
Och gråter sina näfvar full. —

M. H. Lallér.

2: 206. *Att vara allén det är — —*

[tryckt i Svenska Lekar 1, nr 209]

2: 207. *Stina Mali* — — —

Stina Mali hon spinner ull!
Glokatten (lo-katten) går och drifver,
Broder Mårten sitter och skrifver;
Och klimparna ligga der!
Han bryder sig inte derom
Om hushållet står i röra —
Han sofver på sitt öra:
Han sofver så sött.

Kommendanten
På Skansen
Han sofver ännu:
Lät 'en sofva :,
Tills klockan blir sju. —

M. H. Lallér.

208.

2: 208. *Jag vill ha' Bullens* — —

Jag vill ha Bullens Mallén';
Du vill ha' Schlauen:
Bullens Mallén,
Schlauens Mallén —
Dem kan du ta'!

M. H. Lallér o. A. Söderdal, Rute.

209.

2: 209. *Lilla Grå Finskan.*

Det var en månad, tre veckor för Jul —
— Fallteri, faltera, fallterallalla —
Då skulle den lilla Grå finskan vara brud
— Fallteri, faltera, fallterallalla!

De satte för den bruden fjorton rätter mat ;
— — — falteri — — —
Och ändå åt hon opp både skedar och fat
— — — Falteri, fall — — —

De satte för den Bruden fjorton fat öl,
Och ändå så »mamma» hon båd »håpar» och föl.

De ledde den bruden i vidan dans:
Och fyra tjugu Hofmän de buro hennes svans.

De satte den Bruden på hvitan sand ;
Der gödde hon öfver fyratjugo tunneland.

De skyffla' med skopor, de sopte med qvast:
Men ändå satt särken i rumpan fast.

Den Bruden hon pisste så liten sqvätt,
Att femton qvarnar de rännde så lätt.

Och kärringen satt i askan och spann ;
Då fick hon höra hennes dotter had' fått barn.

Kärr'ngen kasta' bort både spinnrock och ten,
Så mjölkade hon getter och »strippade» svin.

Kärringen kastade sin potta uppå
Skulle koka gröten åt dotteren så.

Och kärringen gick sig på vägen fram:
Så mötte hon sig en Hofman så grann.

Och kärring! hvad har du i byttan din? —
Der har jag min barsela-gröt så fin.

Gröt har jag under och smör har jag på ;
Men inte får Hofman' en bit derutåf.

Hofman gjorde den kärringen en stor men:
Han tog den byttan, och slog den i en sten.

Han gjorde den kärringen mer än stor harm:
Han tog ett stycke ost ur kärringens barm.

Och kärringen drog ut sin rostiga knif,
Stack så den i Hofmannens lif.

Kärringen tog Hofmannens granna häst:
Rider så upp till sin Sockne-prest.

Käre Prestefar! skriffta mig väl:
Ty jag hafver stuckit en Hofman ihjäl.

Och hafver du stuckit en Hofman ihjäl,
Så skrifte dig Puken till kropp och till själ.

Och kärringen föll uppå marken och dog —
— Falteri, faltera, falterallalla —
Och en liten fjärt då ur rumpen for!
— Falteri, faltera, falterallalla!!

L. R.

210.

2: 210. *Fyra hela och fyra* — —

Fyra hela och fyra halfva,
Fyra Läns-männer i en galga:
När vi kommo litet bättre fram,
Der hängde Prästen och Fjerdings-man!

M. H. Lallér.

211 A.

4: 70. *Hare-Visan*

Det¹ höres så ynkeligt hare-skri
— Hvad hafver jag gjort menniskan? —
Så ynkelig månde han klaga sig;
— Så jaga de mig om vinteren.

De satte för mig både snaror och nät; —
Der fånga de mig så listelig' med.

De satte för mig både snaror och garn:
Der jaga de mig så listelig' an.

---

¹ Över raden: Här.

Jag hafver lång öron och stackotan gump;
De jägare-hundar jaga mig upp.

När kon står inne i varma hus,
Så går jag ute, »tuttar» och frys. (huttrar)

När kon står och äter grönt hö,
Så springer jag uti djupan snö.

När kon hon går och äter grönt gräs,
Så går jag i skog' skafver barken af trän.

Skogen är min åker och äng,
Busken han är min lakan och säng.

Björkqvisten är både blöt och söt;
Likväl äter menniskan bröd.

Vore jag listig som räfven han är,
Aldrig skulle jag komma qvinnor så när.

När qvinnan är hafvande och tung,
Så är hon rädd allt för min mun.

Varit hafver jag på slott och fäst'
Men aldrig satt jag qvinnorna näst.

Hade icke varit de jägare fem,
Så hade jag varit på slottet än.

När jag nu kommer i köket in,
Der klä' de mig af skinpelsen min.

När jag nu kommer på bordet fram,
Så ligger jag stekter som en brand.

Benen kasta de i sopor och ris
— Hvad hafver jag gjort menniskan? —
Men aldrig kommer själen i paradis.
— Så jaga de mig om vinteren.

3: 18. *Har-Visan*

Det höres ett ynkligt hare-skri':
 Hvad hafver jag gjort menniskan.
 Så ynkeligt mände han gifva sig. —
 — Så jaga de haren om vinteren.

När koen står inne i varma hus.
 Hvad hafver jag — — —
 Då »ränner» jag ute och huttrar och frys'.
 Så jaga de — — —

När koen står inne och äter grönt hö
 — — —
 Då »ränner» jag ute i knä-djuper snö.
 — — —

Så lägga de för mig både snaror och ris.
 — — —
 Så ynkeligt¹ mände de fånga mig.
 — — —

Så sätta de mig uppå ett spitt
 — — —
 Så steka de mig allt som en fisk.
 — — —

Så taga de mig i köket in.
 — — —
 Så draga de af mig skinn-pelsen min.
 — — —

Så bränna de mig allt som en brand
 — — —
 . . .
 — — —

Så lägga mig på silfver-fat.
 — — —
 Så sätta de mig på herre-bordet fram:
 Och Herrarna ha' mig till en stor raritèt.

---

¹ *Marginalvariant:* listelig'.

Så skära de mig i styckevis

— — —

Benen kasta de i sopra-ris (?)

Men själen kommer aldrig i paradís.

— Så jaga de haren om vinteren! —

Babba Lona Bingström.

2II C.

2: 2II a. *Har-visan*

Köen står inom väggar och hus

— — —

Men jag hoppar ute i köld och i frust — — —

— — —

— — —¹

Så föra de mig i köket in —

— Hvad hafver jag gjort menniskan? —

Så draga de af mig mitt ludna skinn. —

— Så jaga de mig :, Om vinteren. —

Så sätta de mig på ett silfverspett —

— Hvad hafver jag — — —

Så vända de mig både afvigt och rätt

— Så jaga de — — —

Så lägga de mig på ett silfverfat

Så bära de mig i Herra-hofvet in.

Köttet äta Herrarna opp —

— Hvad hafver jag gjort menniskan —

Benen kasta de för hundarna.

— Så jaga de mig :, Om vinteren. —

— — —

— — —

M. H. Lallér.

---

¹ Denna strof tillagd senare.

211 D.

2: 211 b.

Det höres så ynkeligt hare-skri
— Hvad hafver jag gjort menniskan —
Så ynkeligt månde han gifva sig
— Så jaga de Haren om vinteren —

När koen står inne och äter grönt hö
Då får jag gå ute i knä-djuper¹ snö. —

När koen står inne om väggar och bås
Då får jag² gå ute på snö och på is. —

Så fånga de mig med snaror och rep
Så skjuta mig så ynkelig'.

Så draga de af mig skinpelsen min
Och köttet steka de som en brand.

Så lägga de mig uppå silfver-fat
Och benen de kasta för hundarna.

Då går det med haren ett ynkeligt slut:
Och själen kommer alldrig i Paradis. —

Selma Sjöberg.

212.

2: 212. *Jag var mig en liten* — —

Jag var mig en liten dräng,
Skulle till Öland fara,
Mötte jag mig en gammal kärr'ng,
Wille min hustru vara. —
— Hå, hå, hå, hå, hå !
— Aldrig fick jag godan ro
— Förr kärringen :,

¹ i knä-djuper *ä fr* på is och på.

² Saknas i MS.

Första natt' vi låg' ihop,
Nippa vi och nappa;
Andra natt' vi låg' ihop,
Kyssa vi och klappa,
— Hå, hå, hå — — —
— Aldrig — — —

Tredje natt' vi låg' ihop,
Bet hon i mitt öra;
Fjerde natt vi låg i hop,
Kund' jag inte höra,
— — —

Drängen tog sig en liten häst,
Skulle till Prästen rida:
Kärringen tog sin getabock,
Skulle efter gnida (skrida).

Drängen stod för Presten,
Beklagade sin nöd;
Kärringen stod bak dörren,
Och sade att han lög.

Prästen tog sin lage-bok,
Och skulle lagen läsa;
Kärringen tog sin krokiga käpp,
Slog Prästen öfver näsan.

Drängen tog sin fiske-båt,
Segla' öfver sundet;
Kärringen tog ett gryne-såll,
Segla sammalunda.
— Hå, hå, hå, hå, hå. —
— Alldrig fick jag godan ro
— För kärringen :,:

Drängen stod på backen,
Han skratta och han log:
Kärringen låg på botten,
Hon plumpa' och hon svor. —
— Hå, hå, hå, hå, hå!
— Nu så fick jag godan ro
— För kärringen :,:

M. H. Lallér.

2: 213. *Ungersven bad sin käraste* — —

Ungersven bad sin käraste, sin aldrabästa vän :,
 Om lof till att bortresa, men komma snart igen. —
 — Kum falla lall la, lal, la, la, la! —
 — Men komma snart igen. —

När ungersven var bortrester, kom der en annan själ :,
 Som efter henne friade, och hennes hjerta behagade
 När hon fick honom si. —
 — Kum fall — — —
 — När hon fick — — —

När ungersven det fick höra, fick han en hjertans oro :,
 Han bytte om sina kläder, gick dit som bröllopet stod.
 — Kum fall. — — —
 — Gick dit som — — —

Så snart han kom uti brudahus, begärde han straxt en dans :,
 Han dansa' med henne så saktelig': och hennes hjerta det bäfvade
 När hon fick honom se.
 — Kumfall. — — —
 — När hon fick — — —

Ack, hör min hjertans flicka! hvarför blef I så röd :,
 Jag hafver både hört och spört att I skulle vara död.
 — Kumf.
 — Att I skullen vara död.

Och ungersven språng i kammaren, slog dörren i lås om sig :,
 Der satte han sig att skrifva det långa, vida bref.
 — Kumf. — — —
 — Det långa, v — — —

När glaset var utrunnit och timman var förbi :,
 Då tog han sig det skarpa svärd, och stack det i sitt lif.
 — Kumf. — — —
 — Och stack det i — — —

När blodet börja rinna som strida strömmar ned :,
 Då luckte han opp dörren, och lät sin käraste se.
 — Kumf. — — —
 — Och lät sin k. — — —

Ack, sen nu flickor alla! ack, sen hvad sorg här är :
 Att lofva en med sin tunga, och hålla en annan kär.

— Kumf. — — —

— Och hålla en — — —

Denna visan är diktad allt om en ung student :
 Som uti Stockholm logerade, sitt unga lif förlorade
 Allt för sin käraste.

— Kum falla la la, la la, la, la —

— Allt för sin käraste. —

M. H. Lallér.

214.

2: 214. *På S:ct Maria Stor-klocka i Wisby*

[inskrift på vers, här ej återgiven].

215.

2: 215. *Ecce novum gaudium*

(Munk-cantilena)

215. *Ecce novum gaudium*
 (Munk-cantilena)

*Ecce novum gaudium,
 Ecce novum virum!
 Virgo parit filium
 Quæ non novit virum.
 Quæ non novit virum!
 Sed o purus purum
 Globa perpa, pura verpa?
 Florius libium!
 Ecce quæd natura
 Mutat sua jura
 Virgo parit pura
 Dei filium!*

M. H. Lallér

»Ecce novum gaudium.
 Ecce novum mirum:
 Virgo parit filium,
 Qvæ non novit virum.
 Qvæ non novit virum,
 Sed ut pyrus pyrum,
 Gleba fert papyrum
 Florens lilium.
 Ecce qvo natura
 Mutat sua jura:
 Virgo parit pura
 Dei filium. —»

M. H. Lallér (s. ofta sjungit melodien).

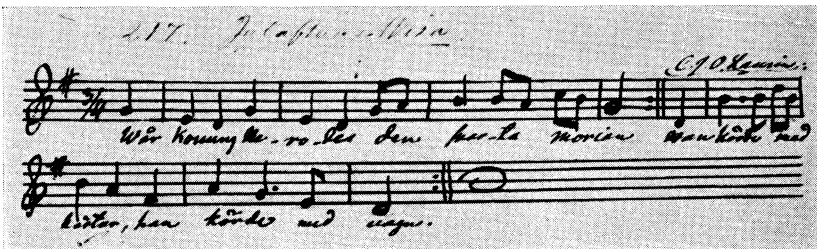
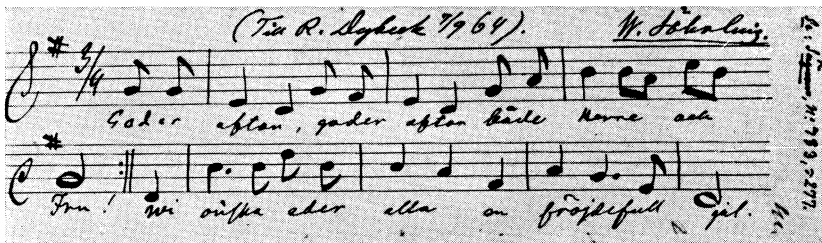
216.

2: 216. *Tag din lilla pipa — —*

[se nr 31 C].

217.

2: 217. *Julaftons-Wisa*

¹ Denna notbilaga i vänstra kanten.

Goder afton, goder afton! både Herre och fru:
Wi önska Eder alla en fröjdefull jul :,:

Wi stiga här in förutan all men:
Välsigne Eder Gud i himmelen! :,:

Vår konung Herodes, den svarta Morian,
Han körde med hästar, han körde med vagn :,:

Och fadren och Sonen de bygde en bock:
De bygde på den bocken i femton år :,:

Och fadren han laddade och sonen han skjöt:
De skjöto den bocken så den bocken blef död :,:

De bredde på den bocken ett lakan så hvitt:
De gjorde det derföre att bocken låg lik :,:

De bredde på den bocken ett lakan så blått:
De gjorde det derföre att bocken skull' stå opp:,:

Och bocken stod opp och ruskade sitt skägg:
Han slog sina horen i femton mans vägg :,:

Och hören, I god' vänner! gif bocken en slant:
Han trampar och stampar för hvad han fick :,:

(Annan melodi: — till tack då Bocken får ngt.)

Hafven tack, hafven tack! För Eder redeliga skänk;
Eder lön skall blifva i himmelen betänkt.

(När Bocken intet får:)

(Sällskapet är utstyrdt med höga biskops-mössor af papper och hvita lakan öfver sig, samt med skråmans-ansigten — dessa sjunga visan. Bocken har gethufvud med stora horn och skägg fästadt på en stake, som en gosse håller öfvertäckt af ett lakan. Bocken bråker och dansar und. sången; och till slut offras slantar i bockens gap ned i skägget, som är en pung; dit man ock genom en tratt kan nedhålla brännvin. — *J. Wallin.*)

Duckarfve, Linde. Carl o Cajsa Lindegren, Fardhem.

218.

2: 218. *S:ct Staffus Wisa*

[se nr 44 C.]

2: 219. *Katten låg på Ugnen* — —

Katten låg på ugnen sjuk:
 Hon klagde sig stor mödä.
 Hon had' så ondt i hufud' sitt —
 Hon tänkte skulle blifva dödä. —
 — Ty då var katte-misen sjuker! —

Och Råttan steg för kattan fram,
 Hon kund' båd' niga och bugä:
 »Vill I ej ha' något rått-stek i dag
 Min lilla katta-fruga!» —
 — Ty då var katta-misen — — —

»Gerna vill jag ha råttstek i dag
 Min lilla Rätta-fänta!
 Men innan klockan sju i dag,
 Så skall mig klockaren hämta.»
 — Ty då var — — —

De skicka' bud, de skicka' bud
 Till Hof-fruen i Susä,
 Att hon skulle komma dit
 Och lilla katteliket krusä.
 — — —

De skicka' bud, de skicka' bud
 Till klockaren i Bingä,
 Att han skulle komma dit
 För lilla katte-liket ringä.

De skicka' bud, de skicka' bud
 Till skolmäst'ren i Bungä,
 Att han skulle komma dit
 För lilla katte-liket sjunga.

De skicka' bud, de skicka' bud
 Till Biskopen i Skara,
 Att han skulle komma dit
 Och lilla katte-lik' begrafva.

Så glädens nu Rätt-ungar små
Ty nu kan I få gå in
I spiskammaren och äta smör på bröd;
Ty nu är kätte-misen döder. —

Carl Enequist, Wisby & Kellunge.

219 B.

3: 17. *Katt-visan*

Kattan låg på ugnen sjuk:
Hon gjorde sig (stor) möda.
Hon hade ondt i hu'de (hufvudet) sitt:
Jag tror det blifver hennes döda, —
— För nu är »kätte-mirre» sjuker :,:

Råttan går för kattan in:
Och hör du kära »kätte-mirre»!
Will du ha' något färsk-mat in
Min kära »kätte-mirre»?
— För nu är — — —

Och inte vill jag ha' något färsk-mat in
Min kära råtta-fänta!
Men om jag hade mig en trogen vin (vän),
Som presten kunde till mig hemta.
— För nu är »kätte-mirre» sjuker :,:

Och råttan tog sin staf i hand,
Och skulle så till presten »ganga».
Och förr än »råttu ha kum» fram,
Gaf gamle »Mirre» upp sin anda.
För — — —

De skickte båd, de skickte båd
Allt efter stora Biskopinnan,
Att hon skulle vara god
Och sända »kätte-mirre» linne.

De skickte båd, de¹ skickte båd
Allt efter snickaren den bästa,
Att han skulle vara god
Och snickra »katte-mirre» kista.
— — —

De skickte båd, de skickte båd
Allt efter målaren den bästa,
Att han skulle vara god
Och måla »katte-mirres» kista.
— — —

De skicka båd, de skicka båd
Allt efter Preste-mor i Klinte
Att hon skulle vara god
Och skicka »katte-mirre» skinka.
— — —

De skickte båd, de skickte båd
Allt efter Preste-mor i Hväte,
Att hon skulle vara god
komma dit, och steka och äta.
— — —

De skickte båd, de skickte båd
Allt efter Preste-mor i Rone,
Att hon skulle vara god
Och skaffa »katte-mirre» krona.
— — —

De skickte båd, de skickte båd
Allt efter Riddaren den bästa
Att han skulle vara god
Att bära »katte-mirres» kista.
— — —

Se'n tacka' alla små grå »myss»:
Och Guskillof, och Guskillof!
Nu kan ni gå i kammaren in
Och skära stora »smör-brödar». —
— Nu är vår gamle »Mirre» döder :,:

Babba Lona Bingström, Prost. Carl Eneqvist i Källunge.

---

¹ MS. det.

2: 220. *Liten Ingrid sadlade* — —

Liten Ingrid sadlade gångaren grå
 — Konung Grammond —
 Så red hon sig till Konungens gård.
 — Kapitäin uti en, sang tyri lang, tang tyri liten Grammond! —

När som hon kom till konungens gård
 — Konung Grammond —
 Ute för henne konungen står.
 — Kapitäin uti en, sang — — —

Behöfver Herr Konung någon stall-dräng?
 — Konung Grammond —
 Nog behöfver jag en stalldräng i år.
 — Kapitäin — — —

Bara det vore rum för hans häst:
 — Konung Grammond —
 Så svara' de andre, som stodo honom näst.
 — Kapitäin uti en, sang tyri lang, tang tyri liten Grammond! —

M. H. Lallér.

221.

2: 221. *Små flickor* — —

Små flickor :,
 Sitta i fönstren och fingra band;
 Små gossar gå på gården och störta stång,
 Gamla drängar :,
 Ligga i husen och lyda lam;
 Gamla pigor gå och gråta, få ingen man. —

L. Romdahl.

222.

2: 222. *Socker-dållfot* —

(Mel. »Wäfvä vallmar —»)

Socker-dållfot och Labbilefot
Och kränsöns söta fyll mä;
Tal-toppen och gran-roten
Slink-pylsen och trä-foten
Så dansa de på ben-sosen —
Våra pigor och våra drängar
De sätta knä emot knä:
Jag tror, di är' galna;
Men de ha' så till vana. —

M. H. Lallér.

223.

2: 223. *Om alla berg och dalar*

[se nr 190 B.]

224.

2: 224. *Andelig Morgonvisa* (A)

[av P. Rolander, kyrkoherde i Hörsne, här ej återgiven].

225.

2: 225. *Andelig MorgonVisa*

[variant till 2: 224].

226.

2: 226. *Visa på Gotland* (år 1808)

då Ryske Amiralen Bodisco beseglade Gotland d. 22^{dra} April 1808
— af Hans Haidenberg, Kalkugnskarl i Follingbo. —

Hör på, I redelige Svenske
Som Gotland rätt bebor,
Hur Gud Han har Er frälsat,
Fast synden var så stor,
Från dessa Gårdamänner,
En fiende så gram
Som emna Er förstöra¹
Och göra mycken skam.

April den tjuogoandra
En farlig ängslan blef,
För Gotlands vänner alla,
Då fienden han dref
Till lands med sina slupar,
Och förde ammunition,
Canoner krut och kulor,
Gud Nådigt oss förskon

Att bjuda och befalla,
Här fattas ej må tro
Och rätt vid makten hålla
Af store Bodisco,
Som viste jag att vara
En Rysker Amiral,
Och hade att befalla
Ett folk af större tal

Två tusen och fem hundra
Och femton man derpå
Han genast kommendera'
Till Wisby Stad att gå,
Att der få herrska och råda
Och lägga under fot,
Ej vågade Wisby Herrar
Att stånda deremot.

Det dröjde dock så länge,
Tre runda veckor om,
Förr'n Gud Han hjälpen sände,
Och med sin nåder kom,

---

¹ Med blyerts ä fr förstora.

Då vi fick se och skåda
De Svenska Bussars mod,
Som tänkte sig att våga
Sitt lif och så sitt blod.

Men Gud, som är vår Fader,
Han hörde till vårt rop,
Han nådigt oss förskonte
Från Gårdamännens ok.
Vår Christeliga lära
Och religion vi bär,
Guds Namn till lof och ära
Och så vår nästa kär.

År aderton hundra åtta
Den sjuttonde Maj jag bär,
De Ryske troppar tågade
Från staden Wisby här
Från sina amunioner
Allt ned på Slite hamn,
Som trädde hit med seger
Och veko bort med skam.

Men tänk på denna hjelten,
Hvars hjerta bäfvade,
Och hur han modet fällte,
Då genast han fick se:
»Du lägg nu ner för fota
Din värja och din ros.
Och som en fånge bindas,
Och skickas bort sin kos.»

Förut han vågade skrifva
Som Gotlands Gouvernör,
Och så commando drifva: —
Man hissnade därför.
Men Gud Han modet fällte
För denna blodehund.
Hans makt och grymma välde
Ej vägde många pund.

Här gingo folken villa
Och vanka af och an,
Förnuftet stod rätt stilla
För nästan hvarje man.
Man kunde lätt begrunda,
Hvad nöd här skulle bli,
Ett bröst, ett såradt hjerta
Och undergång, att se.

Vårt Majestät och Konung,
Monark och Sveriges Far
I nåder på oss tänkte,
Och änn' i minne bar
En man förut han sände,
Som var af sådan grund:
Godt bodskap han oss vände
På en och samma stund.

Den man var inte blödig,
Men bar ett karla-mod.
Han genast sig framstälde
För stora Bodisco,
Med honom disputerade
De ord var inte små:
För Sveriges kronas heder
Måste i Fängslet gå.

Men hyste samma vördnad
För Kung och Öfverhet
Den Ryska tunga börda
Och Bodiscos förtret:
Deråt han latter gjorde
Och pikanteri.
Men trodde på Gud Fader
Förlossning skulle bli.

Här har I klart exempel
Hvad falskhet får för lön.
De som togo Ryska pengar
Dem hjälpte ingen bön.

De hade öfvergifvit
Sin Gud och Konung kär,
Derföre få de lida
Båd' nöd och stort besvär

Antalet på de samma
Jag rätt upptecknat har,
I fängslet är' de fjorton —
I minnet bär jag kvar.
De som i ulfva-händer
Härföre gick med tvång.
Det skall ock här försvaras
På Domedag engång.

Ej lär väl någon minnas
Det detta rätt vill se,
Två fiender till mötes
Och inte ondt må ske.
Gud kunde så förlika
Två starka oväns-män,
Och nåden till oss skicka. —
Den makten har Gud än.

Till slut jag nu vill sända
Min bön till hvar och en
Glöm alldrig bort att bedja
Er Gud, som är vår Far,
Att sådant alldrig händer
Mer på vårt lilla land,
Gud kan det visst afvända
Allt med sin nåde-hand.

Hans Haidenberg, (gen. P. Stengård). Kalkugns-karl i Follingbo.

227.

2: 227. *Wisa*

som på Gotländska bröllop och andra gillen föredragits dialogiskt, då en Sångare föreställer Världens och en annan en anländande Gästs person. — Denna visa är af Adj. A. L. Hauffman upptecknad i Alskog och

Ardre, der skolmästaren Joh. Ardin sjunger visan med de utsöktaste drillar. — (Att dömma eft. språket, så kan denna Visa icke vara Gotländsk, snarare från Uppland el. Vestmanland. Carl Säve.¹)

Gästen: Jag vill väl hos Dig gästa
I fall
Om du har nå't till bästa,
Så skall
Jag taga af mig hatten
Och bli' här öfver natten,
Ge hästen hö och vatten
På stall.

Värden: Min Bror! det skall ej fela;
Sitt ned!
Bär in hans pisk' och sela,
Och ved,
Tänd på en eld och brasa,
Så ska vi lustigt rasa,
Så grannen han skall fasa
Dermed.
Stån (stäm) upp, I musikanter,
Som stån
På pukor, — I Drabanter,
Som stån,
Slån brännvin uti hållkar
Och öl i stora stolkar (?),
Sen till att ingen skolkar —,
Gutår!

P. Ronander, Gullgärda i Rone. A. L. Hauffman.

¹ Även parenteserna av P. A. S:s hand.

2: 228.¹ »Det var en liten Walle-pilt»

Det var en liten Walle-pilt
 Han förde sina kalfvar i bet,
 Åh ja bet Åh ja bet.
 Så kom der fram en flicka snäll,
 Hon var om sin mödom så trängd,
 Åh ja trängd, åh ja trängd Åh ja, Åh ja trängd.

Ack, hör du liten Walle-pilt!
 Säg, kan du ej bota mej?
 Åh, ja mej, Åh — ja mej?
 Ja, väl — sad' gossen — jag frestar mej
 För att kunna bota dej
 Åh, ja dej, Åh ja dej; Åh, — ja dej!

Ja benena de voro fyra
 Och hufvu'na de voro två:
 Åh, ja två, Åh —! ja två. —
 Och när som han började bota mej,
 Så började gumpen att gå,
 Putta på, putta på, putt-ta på!

¹ Även 2: 236.

Ja, nu är jag frisk och nu är jag sund,
Som förr hafver varit så sjuk:
Åh, ja sjuk, Åh! — ja sjuk;
Ja, nu har jag fått min helse igen
Utaf en tolt — — —
Åh ja! — Åh, ja! — Åh ja — — —

Tack skall du ha till den eviga dag
För det att du botade mej;
Åh! ja mej, Åh — ja mej. —
Om jag än skall tjena i årena sju,
Så ja-gu' skall jag betala dej:
Åh, ja dej; Åh! ja dej; Åh — ja dej!¹

Westergren, Torpare vid Kallings i Follingbo.

229.

2: 229. (*Skrå Sång*) från² Wisby

Så viljom vi dricka Ravel Barkares skål och hafva³ broder Håkanson i minne Ravel Barkare dricker Rasmus Harpare till det bästa han kan och gitter:

Ravel Barkare,
Rasmus Harpare,
Stefan Skinnare,
Jochum Bryggare,
Jost Nålmakare
Jon Hatt-makare,
Sven Svältare⁴,
Bengt Bältare,
Truls Sylare⁵,
Tage Dansare,
Jerker Krögare,
Pelle⁴ Friare⁴,
Håkan Gnidare,
Jan Kalk-basare,
Göran Målare⁶,

¹ Sista strofen upprepad.

² Över raden: uti.

³ Över raden: dricka.

⁴ Över raden.

⁵ Över raden: Spelare.

⁶ K över raden ovanför M.

Nils Tunnbindare,
Clas Skomakare,
Lasse Bakare¹,
Rolf Skräddare,
Ture Svarfvare,
Pelle Snickare,
Matts Stolmakare:
Släng Pylsare²,
Greger Slinkare²,
Didrik Kolare²,

Vi drickom Bjerga by — — — — —
Så danse vi alle på klamporna nu³,
Trallalalla — — — — —

* Drillen på noten *d*, med ordet »by», förstärkes med tillhjälp af en skakning på ena foten, hvarvid icke en droppa af de bräddfulla ölbägarne fick spillas vid vite af »Saker-skål».

** Nästa omgång i Sängen blef då: »Så viljom vi dricka Rasmus Harpares skål och — — —. Rasmus Harpare dricker Stefan Skinnare till det bästa &c. Rasmus Harpare, Stefan &c.; hvarefter Ravel Barkare (för hvilken först blifvit drucket) sattes sist i raden. Derpå togs »Jochum Bryggare» först, o. s. v., till man druckit för alla närvarande, och i och med detsamma Gubbarna vanligtvis fått nog. — Vid menuetten skepade sig alla Gubbarne i menuette-takt. — Meddeladt af Prosten Carl Enequist, född 1792, i Kellunge, som ofta sett Sängen och Dansen utföras af så många Wisby-Borgare, hvilka om qvällarna samlades att dricka, sjunga, dansa och roa sig hos Prostens Mor, som vanl. kallades Enequiste-Mor», och höll Vårdshus i den gamla trappgafvels byggningen, som ligger Söder om S^{ct} Lars vid Stora⁴ Torget. —

[Fotografiskt återgiven med noter i Svenska Lekar 1, s. 160, där även en variant efter 3 Visor 74 anføres som nr 226].

[Variant å ett litet inklistrat blad före s. 271. 1700-talsstil:]

Så wilje wi dricka Ravel Barkares skål, och⁵ hafwa⁶ Broder Håkan uti minne; Ravel Barkare dricker Rasmus Harpare till, det bästa som han gitter

Ravel Barkare
Rasmus Harpare,

¹ Över raden: Holger Krämare.

² Dessa tre namn tillagda senare. I vänstra hörnet av bladet bredvid titeln står: Släng Pylsare, Greger Slinkare M. H. Lallér & Sof. Andersin, h:ka hört och sjungit visan.

³ Över raden: ned.

⁴ Över raden: Gamla.

⁵ Över raden: skal.

⁶ Över raden: dricka.

Stephan Skinnare,
 Jochum Bryggare,
 Jost nålmakare,
 Jon Hattmakare,
 Sven Svältare,
 Bengt Bältare,
 Truls Spelare,
 Tage Dantzare,
 Jerker Krögare,
 Pelle Frijare,
 Håkan Gnidare,
 Jan Kalkbasare,
 Jöran Kålare,
 Nils Tunbindare,
 Clas nålmakare,
 Lasse Krämare,

Wij drickom Bjerga By-y-y-y
 Så dantze wi alle på Klamporna ned;
 tralleri trallera — —

230.

2: 230. *Fårö-Valsen*

(Hambo-melodi)

Far han¹ kundi kutumi taka,
 Mor ha² kundi sträcklingar baka:
 Vör kundi jita³ dä sum kundi däuga;
 Banumi fingo labbumi säuga.
 Dä sum blaif⁴ yfvar
 Smördä vör pa Prestens⁵ styflar:
 Resten gäimde vör haim till Mor!
 O. Pⁿ Gudings i Eke, f. 1809 J. P. Enderberg.

[Far (el. våra karlar) kunde sälarna taga, mor hon (el. kvinnofolken) kunde baka späckplättar; vi kunde äta (el. taga) det som kunde duga; barnen kunde suga labbarna. Det som blev över (el. få vi något över), smorde vi på prästens stövlar; resten gömde vi hem till mor.]

¹ Oe kalume *skrivet över* Far han.

² Qvinfolken *skrivet över* Mor ha.

³ taga *skrivet över* jita.

⁴ Fa vör näke *skrivet över* Dä sum blaif.

⁵ Prestens *tillskrivet över raden*.

231.

2: 231. »Ute för Falä-bodar»

Ute för Falä-bodar
 Der strandade Fammor;
 Der spelade Faffar,
 Der dansade Mormors¹ Maiken. —
 Må tro, det kunde ga!
 Efter kom jag.

Gull-sunen skulle 'sta och fria:
 Corasie var han!
 Gamla Soen ha gynnar skria,
 På ugnen lag ha.
 Upp på luftä och ner i stuen,
 Bak på ugnen och uti gruen.
 Må tro, det kunde ga!
 Och efter kom jag. —

L. Romdahl, Öja.

232.

2: 232. »Gubben sitter i brunnen»

[se nr 113 B]

233.

2: 233. *Liten Ingrid*

[se nr 174 B].

234.

2: 234. *All-Valsen*. A.

[valsmelodi utan ord].

---

¹ s tillskrivet med blyerts.

235.

2: 235. *All-Valsen. B.*

[valsmelodi utan ord].

236.

2: 236. *Valle-Pilten*

[lika med nr 228].

237.

2: 237. *Fru Menlöshet — — —*

237. *Fru Menlöshet, —*

Han: Fru Menlöshet! Är du ännu på jorden kvar, Mon du ej vet Gå bort hem till din Far?
 Hon: Sitt melk-faar. Ty du har följt mig som var fast nästan för Går manast
 tin din Far? Han all för illa står Ert släta nattyg som beklär ert sill'grå hår!
 björta-leg. Han kläckte dig, förrän, Rik mor i by, till för i ont, by till du skam,
 En fal dig - het har plockat dig, men hulpt mig som du väl vet.
 som var i klant, ty lögvald falken väcker du all - drig spant!
 (Bef. Han för öfvers 100- är fof. varit han på Estlands kypstegen 64.
 du förmärsta falkuipens - manens liden liden.)
 Lars Lindal,
 1870.

Han: Fru Menlöshet! Är du ännu på jorden kvar
 Mon du ej vet Gå bort hem till din Far?
 Hur allt för illa står Ert släta nattyg, som beklär ert sill'grå hår.
 Enfaldighet har svikit dig, men hulpt mig som du väl vet.

Hon: Gif milda svar, Ty du har samma mor som jag
 Fast annan far Och annat hjerte-lag.
 Hon kläckte dig så fram,
 Lik mor i hy, lik far i art, dig sjelf till skam;
 Som nog är klart, ty lögn och falska ränkor har Du alldrig spart!

Obs. Har för öfver 100:de år sedan varit här på Gotland upptagen
 bland de förnämsta folkvisorna — numera sällan hörd.

Lars Lindal, Lärbro.

[Vid I Lek. 17, där samma visa återgives, står i marg.:]

Ordväxling mellan en ond och elak Broder och en god och enfaldig
 Syster, hvars hela timliga lycka han genom slöseri och ondska förstördt.
 — Bland de förnämsta Folkvisor.

L. Lindal.

238.

2: 238. *Lit ej på glas — — —¹*

238. *Lit ej på glas...)*

Lit ej på glas. Det brister så gerna Gör ej på mull din räkning så lång.
 Ser du: i öster uppgår en stjärna Vet, att åt wester hon hafver sin gång!

många förnämsta stundor. Det gagnar ej stort.

Lit ej på glas. Det brister så gerna
 Gör ej på mull din räkning så lång.
 Ser du: i öster uppgår en stjärna
 Vet, att åt wester hon hafver sin gång!

¹ är 4:de versen af Bisk. Rydelii Visa öfver sin käraste, som då hon skulle träda i brudstolen, föll ned o. dog.

Sent eller fort ni måste gå under,
 det far ju så fort,
 att räkna på många förnöjsamma stunder,
 Det gagnar ej stort.

Obs. Kanske äldre än den förra — nu sällan sjungen i nejden —
 Sägner är att en brud fick slag under vigseln och dog vid Brudgum-
 mens sida — — — hvilken sednare föll i svärmod och blifvit från sina
 sinnen om ej hennes vålnad ingifvit hoppet om ett snart återseende.

Lars Lindal, Lärbro.

239.

2: 239. Och hör I, min svärfar! . . .

239. Och hör I, min svärfar! . . .

239. Och hör I, min svärfar! . . .

och hör I, min svärfar from! I varen mig så god,
 Och gören mig en rock deraf Allt uppå Fårös mode;
 och när som jag kommer i bland detta packet, Hå, hi hä!
 då skall jag Eder visst derföre tacka.
 Det skall jag väl fuller det!

Obs. af G. Qv. i Ruthe, till sin svärfar vid Dämba på Fårö.

Lars Lindal,
 Lärbro.

Å hören I, min svärfar from! I varen mig så god,
 Och gören mig en rock deraf Allt uppå Fårös mode;
 och när som jag kommer i bland detta packet, Hå, hi hä!
 då skall jag Eder visst derföre tacka.
 Det skall jag väl fuller det!

Obs. af G. Qv. i Ruthe, till sin svärfar vid Dämba på Fårö.

Lars Lindal, Lärbro.

2: 240. *En Snickra-Sqvallra från . . .*

En Snickra Sqvallra från Kumla-backa,
 som nyss har blifva Länsmans-racka;
 men det skall så på slutet gå,
 Att han af mörra skall skinnet få.

Obs. Af en Lind i Rute, då Snickare-gesällen P. Öman, som bodde på Kumla i Lärbo, blef Länsman i Rute ting. — Detta och (trol.) den föregående äro »upplagda» på Gotland. —

Lars Lindal, Lärbro.

2: 241. *Rätt som en fröken . . .*

Rätt som en fröken ångrar hon sig
 Att hon så obeskedelig
 Fräcker sig framstälde,
 När som hon fälde för henne ned min bön.
 Hon skall förnimma, det min själ
 sökte ej an't än redlighet:
 Hennes förmätna, äreförmätna
 sinne, får det till lön!
 Hade Ni, min Fröken! ej
 i förstone varit allt för fräck,